

**Porvoon kaupungin
ympäristönsuojeluviranomaisen
valvontaohjelma vuodelle 2024**

Lupa- ja valvontalautakunta 12.12.2023 § **xx**

Sisällys

1	Johdanto	3
2	Ympäristölupalaitosten valvonta	3
3	YSL:n mukaisesti rekisteröitävien toimintojen valvonta....	4
4	YSL:n mukainen yleinen ilmoitusmenettely	5
5	Maa-aineslain säännöllinen valvonta	5
6	Jätelain säännöllinen valvonta	6
7	Vesilain valvonta	7
8	Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta	7
9	Muu valvonta	7
10	Valvonnan toteutumisen arviointi.....	8

1 Johdanto

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 168 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojeluasetuksen (YSA, 713/2014) 30 §:ssä on säädetty tarkemmin valvontaohjelman sisällöstä. Sen mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelman laatimismenettely tulee kuvata ympäristönsuojeluasetuksen 28 §:n mukaisesti valvontasuunnitelmassa. Porvoon rakennus- ja ympäristölautakunta on vahvistanut valvontasuunnitelman vuosille 2021–2025 päätöksellään 16.2.2021 § 10.

2 Ympäristölupalaitosten valvonta

Porvoon kaupungin ympäristölupaviranomaisen alueella on vuonna 2024 yhteensä 28 ympäristöluvanvaraista kunnan valvomaa laitosta. Näistä kaksi on lopettanut toimintansa. Vuoden 2023 lopussa on vireillä kaksi yhteislupaa ja niistä tehdään päätös ja ne otetaan mukaan valvontaan vuoden 2024 aikana.

Ympäristölupalaitosten valvonta perustuu laitoskohtaisesti tehtyyn riskinarviointiin. Riskinarvioinnin perusteella laitokset on jaoteltu neljään valvontaluokkaan I-IV.

Ympäristölupien valvonnalla ei ole vuonna 2024 erityiskohteita. Tavoitteena on tehdä 21 valvontaohjelman mukaista säännöllistä tarkastusta, jotka kohdistuvat eri toimialoihin. Lisäksi tarkastetaan laitosten toimittamat vuosiraportit ja tarkkailutulokset.

Ympäristöluvan saaneista laitoksista kahdella on ns. yhteislupa eli toiminnalle on myönnetty samassa menettelyssä sekä ympäristölupa että lupa maa-aineksien ottamiseen. Näiden kohteiden osalta valvontaa toteutetaan vuosittain.

Taulukko 1 Lupalaitosten säännöllinen valvonta vuonna 2024

Valvontatoimenpide	Määrä yhteensä
Määräaikaistarkastukset	21
Vuosiraportit	23
Tarkkailuraportit	16

Liitteessä 1 on esitetty ympäristölupalaitokset ja niiden eri valvontaluokat toimialoittain. Liitteen taulukkoon on koottu ympäristölupalaitoksiin suunnitellut määräaikaistarkastukset ja lupien velvoittamat vuosiraportoinnit sekä tarkkailua edellyttävien toimintojen määrä vuonna 2024. Vuoden 2024 aikana tehdään kahden ympäristöluvan osalta luvan raukeamista koskeva päätös.

3 YSL:n mukaisesti rekisteröitävien toimintojen valvonta

Porvoon kaupungin ympäristölupaviranomaisen toimialueella on 24 ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröityä toimintoa. Näistä pääosa eli 19 on polttonesteen jakeluasemia. Vuonna 2023 ei tehty uusia rekisteröintejä. Yhden jakeluaseman osalta rekisteröintiä on tarkistettava vuonna 2024.

Rekisteröitäville toiminnoille on tehty sama riskinarviointi kuin luvanvaraisille toiminnoille ja ne on jaettu riskin perusteella neljään valvontaluokkaan. Valvonta tulee vuonna 2024 keskittymään näiden toimintojen osalta valvontatarkastuksiin. Tavoitteena on tehdä 8 valvontaohjelman mukaista säännöllisen valvonnan tarkastusta. Määräaikaistarkastuksen yhteydessä tarkastettavilta jakeluasemilta pyydetään edellisen vuoden toimintaa koskeva vuosiyhteenveto.

Taulukko 2 Rekisteröitävien toimintojen säännöllinen valvonta vuonna 2024

Valvontatoimenpide	Määrä yhteensä
Määräaikaistarkastukset	8
Vuosiraportit	5
Tarkkailuraportit	3

Liitteessä 2 on esitetty rekisteröitävät toiminnot ja niiden eri valvontaluokat. Liitteen taulukkoon on koottu suunnitellut määräaikaistarkastukset sekä vuosiraportointia ja tarkkailua edellyttävien toimintojen määrä vuonna 2024.

4 YSL:n mukainen yleinen ilmoitusmenettely

Porvoossa ei ole ympäristönsuojelulain mukaisia yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin ilmoitettuja toimintoja.

5 Maa-aineslain säännöllinen valvonta

Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimialueella on vuoden 2023 lopussa yhteensä 10 maa-aineslupakohdetta. Vuoden 2023 lopussa on vireillä kaksi maa-aines- ja ympäristölupahakemusta (yhteislupa).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt 2.3.2019 tällä hetkellä Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvonnassa olevalle maa-ainesten ottoalueelle maa-aines- ja ympäristöluvan. Porvoon kaupunki on valittanut päätöksestä. Vaasan hallinto-oikeus on antanut valitusasiassa ratkaisun 3.2.2022 ja korkein hallinto-oikeus 21.6.2023 (1938/2023). Asia on palautettu Etelä-Suomen aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Maa-ainelain valvonta koostuu vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastamisesta, alku- ja lopputarkastuksista, määräaikaistarkastuksista sekä tietojen viemisestä NOTTO-järjestelmään. Luvanvaraiset maa-ainesten ottoalueet kuuluvat valvontaluokkaan I ja ne tarkastetaan vuosittain. Vuonna 2024 tehdään 10 määräaikaistarkastusta.

Kotitarveottoalueiden määrä tai sijainti ei ole ympäristönsuojelun tiedossa. Vuoden 2024 aikana kotitarveottoalueiden kartoittamista tehdään resurssien puitteissa. Kartoituksen jälkeen kotitarveottoalueet jaetaan valvontaluokkiin. Tarkastustiheys tulee todennäköisesti olemaan harvempi kuin luvanvaraisilla ottoalueilla. Vuodelle 2024 ei ole suunniteltu säännöllisen valvonnan tarkastuksia kotitarveottoalueille lukuun ottamatta kartoittamiseksi tehtyjä tarkastuskäyntejä kohteissa.

6 Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain (646/2011) 124 §:n mukainen jätelain valvontasuunnitelma on liitetty 8.5.2018 osaksi Porvoon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tarkistettua valvontasuunnitelmaa.

Porvoossa on käsitelty kaikkiaan 13 jätelain (646/2011) 100 §:n mukaista ammattimaista jätteen keräystoimintaa koskevaa rekisteröinti-ilmoitusta tai ilmoituksen muutosta. Vuoden 2023 lopussa eri toimijoita on ollut 11. Rekisteröinti-ilmoitukset ovat koskeneet satakuuttatoista erilaista jätteiden keräyspistettä Porvoon alueella.

Taulukko 3 Jätelain mukaiset valvontakohteiden säännöllisen valvonnan tarkastukset vuonna 2024

Valvontatoimenpide	Kohteiden määrä yhteensä
Määräaikaistarkastukset	11
Vuosiraportit	8
Tarkkailuraportit	0
Valvottavia yhteensä	19

Vuonna 2024 tarkastetaan resurssien puitteissa kymmenen aluekeräyspistettä ja yksi muu rekisteröity kohde. Jätelain säännöllisen valvonnan muihin kohteisiin tehdään tarkastuksia pääasiassa riskinarvioinnin, toimenpidepyyntöjen ja kirjallisten vireillepanojen perusteella.

Vuonna 2016 aloitettua vaarallisia jätteitä tuottavien toimijoiden kartoitusta jatketaan resurssien puitteissa ja kohteita tarkastetaan muiden töiden salliessa projektiluonteisesti esimerkiksi toimialoittain.

Jätelain yleistä valvontaa ja roskaantumisen valvontaa tehdään pääasiassa kirjallisten vireillepanojen perusteella.

Liitteen 3 taulukkoon on koottu jätelain mukaiset suunnitellut määräaikaistarkastukset ja vuosiraportointia sekä tarkkailua edellyttävien toimintojen määrä vuonna 2024

7 Vesilain valvonta

Vesilain perusteella luvanvaraisia kohteita tarkastetaan vuonna 2024 lähtökohtaisesti vain toimenpidepyyntöjen ja kirjallisten vireillepanojen perusteella.

8 Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllinen valvonta

YLVA-tietojärjestelmään on merkitty Porvoosta 10 satamaa. Lainsäädäntömuutosten voimaan astumisen jälkeen lain mukaisia valvontakohteita on kaikkiaan 20 kpl. Vuonna 2023 tarkastettiin tarkastusohjelman mukaisesti kaikki 10 satamaa. Valvonta kohdistui satamiin, joiden jätteen vastaanottolaitteista, jätteiden vastaanottojärjestelyistä tai jätehuoltosuunnitelmasta ja sen hyväksymisestä viranomaisella ei ollut ajantasaisia tietoja. Vuonna 2024 satamia ei tarkasteta.

9 Muu valvonta

Uudenmaan ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten tarkastuksiin osallistutaan vuonna 2024 muun työtilanteen sen salliessa. Teollisuusjätevesiä koskevia

yhteistarkastuksia tehdään tarvittaessa vesihuoltolaitosten kanssa ja samalla voidaan tarkastaa toimintoja laajemmaltikin. Ympäristövalvonta antaa muille viranomaisille virka-apua tarvittaessa.

10 Valvonnan toteutumisen arviointi

Valvontakohteita ja työtehtäväkokonaisuuksia jaettiin uudelleen henkilöstön kesken vuoden 2023 yhden tarkastajan siirryttyä eläkkeelle elokuussa 2023. Jaolla tasattiin tarkastajien keskinäistä työkuormaa sekä varmistettiin tiedon siirtyminen mm. luonnonsuojeluasioiden osalta. Tehtäväalueella aloitti uusi ympäristönsuojelutarkastaja syyskuussa 2023. Yksi tarkastajista siirtyi vanhempainvapaalle marraskuussa 2023. Hänen sijaisensa aloittaa tehtäväalueella vuoden 2023 lopulla. Ympäristönsuojelussa työskenteli vakituisen henkilöstön lisäksi kaksi projektityöntekijää (5.9.2022 - 4.3.2023 ja 20.3. - 19.9.2023), jotka vastasivat paperisessa muodossa olleiden asiakirjojen muokkaamisesta sähköiseen muotoon.

Kaikki vuodelle 2023 suunnitellut säännöllisen valvonnan valvontatarkastukset eivät toteutuneet. Valvontatyöltä vei aikaa mm. Dynasty 10 asianhallintajärjestelmän kirjaustehtävät, muutokset lautakunnan sihteerin ja valmistelijoiden työtehtävissä sekä paperimuodossa olevien asiakirjojen läpikäynti, skannaus, hävittäminen ja varautuminen muuttoon uusiin toimitiloihin vuonna 2024. Myös henkilöstövaihdokset ja sairauslomat aiheuttivat viivettä suunnitelmallisen valvonnan toteuttamiselle. Toisaalta lautakunnan sihteerin tehtävien poistuminen tehtäväalueelta antoi mahdollisuuden tehostaa ja järjestellä uudestaan valvontatyötä ja nämä vaikutukset näkyvät vuodesta 2024 eteenpäin.

Vuodelle 2023 ympäristölupalaitosten säännöllisen valvonnan tarkastus oli suunniteltu 17 kohteelle. Tarkastuksista toteutui 12. Loput viisi vuoden 2023 suunnitelluista tarkastuksista on siirretty vuodelle 2024. Kaikki vuosi- ja tarkkailuraportit on tarkastettu suunnitellusti. Yksi ympäristölupalaitos lopetti toimintansa ja sen rakenteet purettiin ja maaperän tila tarkastettiin vuonna 2023. Vuoden 2024 aikana lupapäätöksen raukeamispäätös tehdään kolmelle valvontakohteelle. Ympäristölupa on myönnetty yhdelle ympäristölupalaitokselle ja kohde on liitetty säännölliseen valvontaan vuonna 2023. Lisäksi kahden ympäristöluvan lupamääräyksien muuttamisesta on tehty päätös vuoden 2023 aikana.

Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävien toimintojen säännöllisen valvonnan tarkastuksia oli suunniteltu 14 kohteelle. Kohteista tarkastettiin yhdeksän. Loput eli viisi vuoden 2023 suunnitelluista tarkastuksista on siirretty vuodelle 2024. Vuonna 2023 ei tehty yhtään rekisteröintiä.

Maa-ainesten oton valvonnasta ei ole laadittu erillistä suunnitelmaa. Valvontatoiminta on kirjattu osaksi ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa vuosille 2021–2025 ja maa-

aineksien ottoalueet tarkastetaan vuosittain. Kaikki luvanvaraiset kohteet on tarkastettu ja toimintaa koskevat tiedot on viety NOTTO-järjestelmään vuonna 2023.

Valvontaviranomaisen taksaa ei ole tarkistettu vuonna 2023. Taksaa on edellisen kerran tarkistettu vastaamaan lainsäädännössä tapahtuneita muutoksia vuonna 2020. Taksaa on tarkistettava vuonna 2024.

Porvoon kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä päivitys on aloitettu vuonna 2023. Työ on vietävä loppuun vuonna 2024.

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma on päivitetty rakennus- ja ympäristölautakunnassa 16.2.2021 § 10. Valvontasuunnitelma on voimassa valvontakaudet 2021–2025. Valvontaviranomaisen taksaan sisältyy myös jätelain mukainen suunnitelmallinen valvonta. Jätelain mukainen valvontasuunnitelma on arvioitava uudelleen vähintään joka kolmas vuosi, ja tästä myös ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma on tarve arvioida uudelleen jo vuonna 2024.

Jätelain säännöllisen valvonnan kohteista kaikki eivät ole rekisteröintivelvollisia eikä niistä ole tarkkoja tietoja. Tällaisia kohteita ovat esimerkiksi autokorjaamot, joissa syntyy pieniä määriä jäteöljyä tai muita vaarallisia jätteitä tai elintarvikealan toimijat, joiden on pidettävä kirjaa toiminnassaan syntyvän elintarvikejätteen määrästä ja käsittelystä. Näiden toimintojen osalta valvontaa tehdään resurssien puitteissa tai haittailmoitusperusteisesti.

Rekisteröimistä edellyttävää jätteiden keräystä tekevät toiminnanharjoittajat ovat pääsääntöisesti tehneet rekisteröinti-ilmoitukset ja valvontakohteet ovat siten hyvin tiedossa. Jätelain mukaisesti rekisteröityjä säännöllisen valvonnan kohteita ei resurssipulan takia tarkastettu lainkaan vuoden 2023 aikana.

Vesilain mukaisia valvontaviranomaisia ovat ELY-keskus ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Valvonta perustuu kirjallisiin vireillepanoihin, haittailmoituksiin ja omiin havaintoihin.

Merenkulun ympäristönsuojelulain säännöllisen valvonnan osalta vuodelle 2023 oli suunniteltu resurssien puitteissa satamien jätehuoltosuunnitelmien ja niiden voimassaolon läpikäyntiä. Valvontatarkastukset toteutuivat valvontaohjelman mukaisina.

Muuta valvontaa toteutettiin mm. osallistumalla yhteisille tarkastuksille valtion valvonta- ja lupaviranomaisten kanssa.

Vuonna 2024 toteutettavan muuton valmistelu ja paperisten asiakirjojen läpikäynti, siirtäminen sähköiseen muotoon ja hävittäminen on vienyt paljon henkilöstön työaikaa vuonna 2023. Alkuvuodesta 2023 lisätöitä aiheutti organisaatiomuutos ja sen aiheuttamat muutokset mm. kokous- ja asianhallintajärjestelmässä.

Tietojen siirtoa yhteiselle Y-asetalle on jatkettu edelleen vuoden 2023 aikana. Yhteinen työasema auttaa valvontatietojen löytämisessä myös silloin, kun kohdevalvoja ei ole paikalla.

Liite 1. Ympäristölupalaitokset

Liite 2. Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät toiminnot

Liite 3: Jätelain mukaisesti rekisteröitävät toiminnot

Liite1:

Taulukko 2 Ympäristölupalaitokset 2024

Ympäristölupalaitokset	Lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikaistarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Metsäteollisuus	0	-	-	-	-
Metalliteollisuus	1	II	0	1	1
Energiantuotanto	0	-	-	-	-
Polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttonesteiden varastointi tai käsittely	3	I-II	2	0	0
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	1	II	1	1	0
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maanainesten otto	9 (joista 1 jälkivalvonnassa)	I-II	8 (joista 2 aloitustarkastusta)	9	9
Mineraalituotteiden valmistus	2	II	1	2	1
Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely	0	-	-	-	-
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	0	-	-	-	-
Eläinsuojat	3	II ja IV	2	3	0
Liikenne	2	III-IV	1	1	0
Jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely sekä jätevesien käsittely	7	II-IV	5	6	5
Krematoriot	1	III	0	1	0
Ampumaradat	1	II	1	1	1
Kiinteä eläintarha tai huvipuisto	0	-	-	-	-
Pysyvä, ulkona sijaitseva laitosmainen suihkupuhaluspaikka	0	-	-	-	-
Yhteensä	30 (joista 2 vireillä 2023)		21	25 (2 vireillä)	18 (2 vireillä)

Liite 2:

Taulukko 2 Ympäristönsuojelulain mukaisesti rekisteröitävät toiminnot vuonna 2024

Rekisteröitävät laitokset	Lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikaistarkastukset	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Asfalttiasema	0	-	-	-	-
Energiantuotanto	3	III	3	3	3
Jakeluasema	19	II-III	9	0	0
Kemiallinen pesula	1	III	1	1	0
Orgaanisen liuottimen kulutus	1	III	0	1	0
Yhteensä	24		13	5	3

Liite 3:

Taulukko 3 Jätelain mukaisesti rekisteröitävät toiminnot vuonna 2024

Rekisteröitävät kohteet	Toimijoiden lukumäärä	Valvontaluokat	Määräaikaistarkastukset (kohteet)	Vuosiraportit	Tarkkailuvelvoitteet
Jätteen ammattimainen keräys	8	ei määritelty	11	8	0
Yhteensä	8		11	8	0